

การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง
อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์
The Current State Baan Chokchai Child Development Center
Management Under the Truat Tambon Administrative Organization
Srinarong District, Surin Province

ปัทมาพร บุญศรี

Pattamaporn Boonsri

มหาวิทยาลัยราชธานี

Ratchathan University

E-mail: Zilkefranciastar@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง 1 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน หัวหน้าสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย 1 คน ครูผู้ดูแลเด็ก 6 คน ผู้ปกครองเด็ก 16 คน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ 15 คน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยโดยรวม ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย มีแนวทางการพัฒนา 1) ด้านการบริหารทั่วไป ควรพัฒนาสนามเด็กเล่นให้มีอุปกรณ์ที่เสริมสร้างพัฒนาการของเด็กอย่างเพียงพอ ปรับปรุงกระบวนการสื่อสารข้อมูล มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ผู้เกี่ยวข้อง และบุคคลภายนอก เพื่อร่วมในการทำกิจกรรม ควรจัดให้มีการประเมินผลการทำงาน และนิเทศงานอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านบุคลากร ควรมีการปรับปรุงการคัดเลือกครูให้มีจำนวนที่เหมาะสมกับเด็ก โดยการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของครู 3) ด้านอาคาร

ได้รับบทความ: 12 เมษายน 2566; แก้ไขบทความ: 19 เมษายน 2566; ตอรับตีพิมพ์: 2 พฤษภาคม 2566

Received: April 12, 2023; Revised: April 19, 2023; Accepted: May 2, 2023

สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรมีการปรับปรุงให้มีรั้วรอบขอบชิด ซ่อมแซมหลังคา ฝ้าที่ชำรุด และปรับปรุงทางเดินให้มีหลังคาสำหรับเด็กไปโรงอาหาร 4) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้สอดคล้องกับหลักสูตร และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย จัดกิจกรรมส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตบริบทชุมชน โดยประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาเด็ก 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก โดยขอความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยกับพื้นที่อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูควรมีการกระตุ้นให้เด็กสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, บุคลากร, การมีส่วนร่วม, เครือข่าย, กิจกรรม

Abstract

The purpose of this research were: 1) to study the administration of Ban Chokchai Child Development Center under the Truat Sub-District Administrative Organization, Srinarong District, Surin province; 2) To study the proposal of Ban Chokchai Child Development Center under the Truat Sub-District Administrative Organization, Srinarong District, Surin Province. The samples used in the research were 1 president of the Tambon Administrative Organization, 1 academician, 1 school head of Ban Chokchai Child Development Center, 6 child care teachers, 16 parents, and the Chokchai Child Development Center Committee under the Tambon Administrative Organization, Srinarong District Surin Province, 15 people, total population 40 people. The tools used in the research were questionnaires. The statistics used in the data analysis were basic statistics, percentage, mean and standard deviation.

The research result found that:

The administration of Ban Chokchai Child Development Center as a whole, general administration, personnel, academic and curriculum activities, participation and support from all sectors, and promotion of early childhood development networks at a high level. As for building, place, environment and safety, they were at moderate levels. Guidelines for the development of the administration of Ban Chokchai Child Development Center are as follows: 1) General management should develop a playground to have equipment that

enhances child development adequately, improve information communication processes, have a joint operation plan with stakeholders, and outsiders to participate in activities, should provide a performance evaluation and continuous supervision. 2) In terms of personnel, the selection of teachers should be improved to have a suitable number of children by developing the potential of teachers' performance. 3) In terms of buildings, environment and safety, there should be improvements to fences around the perimeter, repairing roofs, damaged ceilings, and improving walkways to have a roof for children to go to the cafeteria. 4) Academic and curriculum activities should provide activities to promote learning and development of physical, emotional, mental, social and intellectual aspects in accordance with the curriculum and develop desirable characteristics of early childhood children, organize activities to promote child rearing according to lifestyles, community contexts by coordinating cooperation between families and communities in child development. 5) In terms of participation and support from all sectors, learning activities should be organized for child development by requesting cooperation from communities, parents, and relevant agencies. 6) The promotion of early childhood development networks should create early childhood development networks with other areas to share knowledge and experiences for use in the management of early childhood development centers. Teachers should encourage children to be interested in activities, learning together with parents.

Keywords: Management, Personnel, Participation, Network, Activities

1. บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมืองการปกครอง แต่ในขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมืองการปกครอง กลับเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการจัดการศึกษาได้เช่นกัน ซึ่งสภาพการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วในปัจจุบันและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของทุกคนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตทั้งทางตรงและทางอ้อมสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นอกจากมุ่งพัฒนาเยาวชนให้ สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ต่อยอดจากความรู้เดิมของ คนรุ่นก่อนแล้ว ยังต้องปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการ

เปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การเมือง การปกครองและโครงสร้างประชากร (สถาพร พฤษภูมิกุล, 2560: 36)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงเข้าก่อนระดับก่อนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ตามนโยบายของรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2555-2559) โดยมีสาระครอบคลุมนโยบายของรัฐทั้งหมด 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) เด็กทุกคนได้รับ บริการในการพัฒนาเต็มศักยภาพ 2) ไอโอดีกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3) การอบรมเลี้ยงดู เด็กปฐมวัย และ 4) กลไกการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งความสำคัญของการจัดการศึกษา ปฐมวัยนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นช่วงการวางรากฐานและเตรียมตัวเพื่อชีวิตมีค่าสำคัญต่อการส่งเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษา และสำคัญต่อการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศ (จันทิมา จันทรสุวรรณ, 2558: 1)

การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้ประสบความสำเร็จและสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยที่สำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในโรงเรียน คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลัก ซึ่งมีภาระหน้าที่สำคัญ คือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่าง ๆ และมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกัน (ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ, 2555: 1)

ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มาตรฐานด้านบุคลากร 3) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน และ 6) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559: 30)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ โดยได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นเองตามอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กเล็กในระดับ ปฐมวัยเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กทั้งร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาสภาพการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดวนาวาสี สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป่า ในการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ผู้บริหาร นักวิชาการ ครูผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำผลการวิจัยมาใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอการพัฒนการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ 1 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน หัวหน้าสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย 1 คน ครูผู้ดูแลเด็ก 6 คน ผู้ปกครองเด็ก 16 คน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ 15 คน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 40 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย 6 ด้านได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. ข้อเสนอการพัฒนการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี ถึงหัวหน้าสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี และแบบสอบถาม ถึงหัวหน้าสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และรับแบบสอบถามกลับคืน

3. รวบรวมแบบสอบถามที่จัดส่งให้กลุ่มประชากร จำนวน 40 ฉบับ ได้รับคืนมา 40 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จัดระเบียบข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ การหาอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's)

4. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

4.1 การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยรวมพบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จำแนกตามรายด้านโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ อันดับที่ 1 คือด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อันดับที่ 2 คือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อันดับที่ 3 คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน อันดับที่ 4 คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อันดับที่ 5 คือ ด้านบุคลากร และอันดับ 6 คือ ด้าน การบริหารจัดการทั่วไปตามลำดับ โดยสามารถสรุป เป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารจัดการทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรกคือ อันดับที่ 1 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการตามมาตรฐาน อันดับที่ 2 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการติดตั้งตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ อันดับที่ 3 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย

2. ด้านบุคลากร พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังข์องค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรกคือ อันดับ 1 คือ บุคลากร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาบุคลากร พัฒนาความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง อันดับ 2 คือ หัวหน้าศูนย์/ครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีวุฒิการศึกษา และคุณสมบัติเหมาะสม อันดับ 3 คือ หัวหน้าศูนย์/ครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และผู้ปกครองและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ คุณสมบัติ และความรับผิดชอบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังข์องค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรกคือ อันดับ 1 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการฝึกซ้อมอพยพให้กับบุคลากรและเด็กทุกคนอันดับ 2 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสถานที่เตรียมอาหาร และปรุงอาหารสะอาดถูกสุขลักษณะ อันดับ 3 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีโครงสร้างและตัวอาคารที่มั่นคง

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังข์องค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรกคือ อันดับ 1 คือ องค์การบริหารส่วนตำบล มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในศูนย์เด็กเล็ก อันดับ 2 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดพบว่า กิจกรรมที่หลากหลาย อันดับ 3 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินผล วัดผลพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน เป็นประจำ

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังข์องค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรกคือ อันดับ 1 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอบรมความรู้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น อันดับ 2 คือ ผู้ปกครองและชุมชนอาสาช่วยเหลืองานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสมัครใจ อันดับ 3 คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมผู้ปกครองฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังข์องค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับแรกคือ อันดับ 1 คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการสร้างเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย อันดับ 2 คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการ

จัดประชุมหัวหน้าศูนย์/ ครูผู้ดูแล ผู้ช่วยครู ผู้ดูแลเด็ก อันดับ 3 คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีศักยภาพ

4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัด องค์การบริหารส่วน ตำบลตรวจ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ มีข้อเสนอแนะการพัฒนา ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ควรปรับปรุงสนามเด็กเล่นเพื่อให้เด็กสามารถเล่นและมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ และควรมีอุปกรณ์ที่เสริมสร้างพัฒนาการของเด็กอย่างเพียงพอ รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการสื่อสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ การวางแผนการดำเนินงานร่วมกันผู้เกี่ยวข้องการขอความร่วมมือจากบุคคลภายนอกเพื่อร่วมกับบุคลากรในการทำกิจกรรม ผู้บริหารควรจัดให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรับฟังเหตุผลการประเมินผลการทำงาน และนิเทศงานอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านบุคลากร ควรปรับปรุงและทบทวนการพิจารณาคัดเลือกครูให้มีจำนวนที่เหมาะสมกับเด็ก การพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของครูโดยส่งฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้การดูแลเด็กปฐมวัยตามหลักวิชาการ ควรมีการศึกษาดูงาน และนิเทศงานและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องปรับปรุงเวลาการปฏิบัติงานของครูให้มีวินัยในการทำงานที่ตรงต่อเวลาเพื่อดูแลเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรปรับปรุงรั้วของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้รั้วรอบขอบชิด เพื่อความปลอดภัยของเด็ก ซ่อมแซมหลังคาฝ้าที่ชำรุดเพื่อความปลอดภัย ปรับปรุงทางเดินให้มีหลังคาเพื่อป้องกันแดดและฝนให้กับเด็กในการเดินไปรับประทานอาหาร

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรปรับปรุงโดยจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้สอดคล้องกับหลักสูตร จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ให้มีการเล่นและกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะที่เหมาะสมกับวัย ส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิต บริบทชุมชน และวัฒนธรรมไทยให้มากขึ้น การประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาเด็กให้มากขึ้น

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก โดยขอความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ โดยขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยกับพื้นที่อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมการพัฒนาเด็กที่เหมาะสมกับวัยในทุกด้าน และจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือช่วยสอนให้เหมาะสมกับวัยให้เพียงพอต่อจำนวนเด็ก

แต่จัดให้มีการกระตุ้นให้เด็กสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ และผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือในการดูแลเด็กและประสานกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรว อำเภอสรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

5.1 การศึกษาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรว อำเภอสรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์

1. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารอย่างเป็นรูปธรรมมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อันดับที่ 2 คือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อันดับที่ 3 คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน อันดับที่ 4 คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อันดับที่ 5 คือ ด้านบุคลากร และอันดับ 6 คือ ด้าน การบริหารจัดการทั่วไป และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการตามมาตรฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการวางแผนในการพัฒนาความพร้อมของเด็กให้เหมาะสมกับวัย ขาดการบริหารงานด้านการประสานงานที่ดี ขาดการวางแผนการดำเนินงานร่วมและการมีส่วนร่วมในกับทำกิจกรรมกับองค์กรภายนอก ทำให้การบริหารงานไม่มีคุณภาพ และไม่มีแผนการนิเทศงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลภัสดา นราพงษ์ (2560: 133) เรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านบุคลากร พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรว อำเภอสรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาบุคลากรพัฒนาความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ยังขาดการนิเทศงานอาจเพราะอาจศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบุคลากรจำนวนน้อย และไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ไม่มีแผนการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสิทธิภาพ ขาดการศึกษาดูงานจากภายนอก เพื่อเสริมสร้างทักษะ ความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชนาภา อิ่มเงิน (2564: 89) เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่พบว่า การบริหารจัดการบุคลากร มีการแต่งตั้งให้บุคลากรจากองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า ทำหน้าที่ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แนวทางในการพัฒนา คือ ควรจัดให้มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำความต้องการมากำหนดในการวางแผนจำนวนบุคลากรให้สอดคล้องกับจำนวนเด็กเล็กและปริมาณงานควบคู่กับการอบรมพัฒนา

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยังขาดการฝึกซ้อมอพยพให้กับบุคลากรและเด็กทุกคน ทั้งนี้เพราะขาดการวางแผน ด้านความปลอดภัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่มีการสร้างรั้วของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีรั้วรอบขอบชิด อาจเป็นเพราะขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงอาคาร สถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐพัทธ์ มาเวหา และนิคม นาคอ้าย (2564: 65) เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก พบว่า สภาพการบริหารจัดการตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ที่พบว่า พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ และการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการบุคลากร และด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบล มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในศูนย์เด็กเล็กไม่สม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะขาดแผนการการติดตามประเมินผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง และการจัดกิจกรรมไม่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัตน พานิชย์ (2563: 132) เรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จ. สมุทรปราการ พบว่า สภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานธุรการการเงินและพัสดุ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคลากร ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ ด้านงานอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีขาดการจัดอบรมความรู้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะขาดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับชุมชน และบุคคลและองค์กรภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอิราภรณ์ มากมี (2563: 284) เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดสุโขทัย ที่พบว่าปัญหาด้านบุคลากรปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่มีระดับมากที่สุดคือ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการมีส่วนร่วม ปัญหาด้านการ ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาศูนย์เด็กปฐมวัย พบว่า การบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอสรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขาดสนับสนุนการสร้างเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดแผนงานการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายสำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัย บุคลากรมีจำนวนจำกัด บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงขาดการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสอดคล้องกับผลการวิจัยของธีราภรณ์ มากมี (2563: 284) เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย ที่พบว่าปัญหาด้านบุคลากรปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่มีระดับมากที่สุดคือ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการมีส่วนร่วม ปัญหาด้านการ ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

5.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวจ อำเภอสรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า

1. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป มีแนวทางดังนี้ ควรมีการพัฒนาสนามเด็กเล่นเพื่อให้เด็กสามารถเล่นและมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ และมีอุปกรณ์ที่เสริมสร้างพัฒนาการของเด็กอย่างเพียงพอ ควรมีการปรับปรุงกระบวนการสื่อสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ ควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการขอความร่วมมือจากบุคคลภายนอกเพื่อร่วมกับบุคลากรในการทำกิจกรรม ผู้บริหารควรจัดให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรับฟังเหตุผลและควรมีการประเมินผลการทำงาน และนิเทศงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชนาภา อิมเงิน (2564: 90) เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานีที่ พบว่า ปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป แนวทางในการพัฒนา คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. ด้านบุคลากร มีแนวทางดังนี้ ควรมีการปรับปรุงและทบทวนการพิจารณาคัดเลือกครูให้มีจำนวนที่เหมาะสมกับเด็ก ควรมีการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของครูโดยส่งฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้การดูแลเด็กปฐมวัยตามหลักวิชาการ ควรมีการศึกษาดูงานและนิเทศงานและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และควรมีการปรับปรุงเวลาการปฏิบัติงานของครูให้มีวินัยในการทำงานที่ตรงต่อเวลาเพื่อดูแลเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชนาภา อิ่มเงิน (2564: 92) เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานีที่พบว่า ปัญหาด้านการบริหารจัดการบุคลากร มีการแต่งตั้งให้บุคลากรจากองค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า ทำหน้าที่ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แนวทางในการพัฒนา คือ ควรจัดให้มี การสำรวจความต้องการของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำความต้องการมากำหนดในการ วางแผนจำนวนบุคลากรให้สอดคล้องกับจำนวนเด็กเล็กและปริมาณงาน ควบคู่กับการอบรมพัฒนาบุคลากร

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีแนวทางดังนี้ ควรมีการปรับปรุงรั้วของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้รั้วรอบขอบชิด เพื่อความปลอดภัยของเด็กควรมีช่องแชนหลังคา ฝ้าที่ซำรดเพื่อความปลอดภัย และควรมีการปรับปรุงทางเดินให้มีหลังคา เพื่อป้องกันแดดและฝนให้กับเด็กในการเดินไปรับประทานอาหาร สอดคล้องกับผลการวิจัยของชนาภา อิ่มเงิน (2564: 79) เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้จ่ายในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับบริการเด็กเล็ก ที่เข้ามาเรียนและค่าตอบแทนของบุคลากร ส่วนเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการทำแผนจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ และ ก่อสร้างซ่อมแซมอาคารสถานที่แนวทางในการพัฒนา คือ ควรพัฒนาจัดทำแผนพัฒนาศูนย์และเสนอต่อผู้บริหารเพื่อกำหนดภาระงานและงบประมาณที่จะใช้ให้ชัดเจน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้า มามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเพื่อจะได้ร่วมกันวางแผนทั้งในด้านการพัฒนาและการใช้จ่ายงบประมาณ

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีแนวทางดังนี้ ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้สอดคล้องกับหลักสูตร ควรจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยให้มีการเล่นและกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะที่เหมาะสมกับวัย ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิต บริบทชุมชน และวัฒนธรรมไทยให้มากขึ้น และควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาเด็กให้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของลภัสดา นราพงษ์ (2560: 131-132) เรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิที่พบว่า แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เน้นการเตรียมความพร้อมให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการผ่านการเล่นทำกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรมหลัก (ในแต่ละ วัน) เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงเกิดความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิด พัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีแนวทางดังนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก โดยขอความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรมีการจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ โดยขอความร่วมมือ และการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัญชลี หลักชัย (2562: 140) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี ที่พบว่า การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรพัฒนา ด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการส่งเสริม การมีส่วนร่วมและสนับสนุน การพัฒนาเด็กปฐมวัยจากทุกภาคส่วนตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรพต บัวผัด (2564: 294) เรื่อง การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดลำพูน ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก คือการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารบุคลากร การบริหารหลักสูตร การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารสภาพแวดล้อม การบริหารความสัมพันธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมียุทธศาสตร์ในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารความสัมพันธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาศูนย์เด็กปฐมวัย มีแนวทางดังนี้ ควรสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยกับพื้นที่อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาเด็กที่เหมาะสมกับวัยในทุกด้าน และจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือช่วยสอน ให้เหมาะสมกับวัยให้เพียงพอต่อจำ และครูควรมีการกระตุ้นให้เด็กสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ และผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือในการดูแลเด็กและประสานกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของชนภา อิ่มเงิน (2564: 85) เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่พบว่าแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการ บริหารงานวิชาการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า ยึดหลักการอบรม เลี้ยงดู และควบคู่กับการให้การศึกษาแบบ บูรณาการ โดยคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของ เด็กและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน จัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมสอดคล้องตามวัย

6. ข้อเสนอแนะการวิจัย

6.1 ข้อเสนอแนะนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การพัฒนาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา

เด็กปฐมวัยมีระดับต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีบทบาทในการเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยร่วมกับชุมชน และพื้นที่อื่น เพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ปรับปรุงการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นผู้วิจัยจึงนำเสนอไว้ไปทดลองใช้

2. การพัฒนาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโชคชัยสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตรวง อำเภอสว่างวีรกูล จังหวัดสุรินทร์ ในรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับสภาพการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก-ปานกลาง และมีรายข้อบางด้านอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีกลยุทธ์ในการปรับปรุงแก้ไขส่วนรายการที่เป็นลำดับสุดท้ายในแต่ละด้าน

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาว่าคว่าเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่อื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ศึกษาครบถ้วน และเป็นข้อมูลสำคัญที่นำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพมากขึ้น

3. ควรศึกษาด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ และการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญอื่น ๆ เพิ่มเติม และครอบคลุมเนื้อหาที่ศึกษาเพิ่มขึ้น และได้แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2559). **มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559**. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น: กระทรวงมหาดไทย.
- จันทิมา จันทรสุวรรณ. (2558). **การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- ชนาภา อิ่มเงิน. (2564). **แนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการจัการ) สำหรับนักบริหาร. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**

- ณัฐปภัสร มาเวหา และนิคม นาคอ้าย. (2564). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก. **วารสารร้อยแก่นสาร**, 6(1), 65-77.
- ธีราภรณ์ มากมี. (2563). การศึกษาปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย. **วารสารครูพิบูล**, 7(2), 284-294.
- บรรพต บัวผัด. (2564). การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดลำพูน. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ**, 6(4), 290-305.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัตนา พานิชย์. (2563). เรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**, 7(3), 132-139.
- ลภัสดา นราพงษ์. (2560). แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ. **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2560). การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 28(2), 36-48.
- อัญชลี หลักชัย. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี. **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Cronbach, L. J. (1984). **Essential of psychology testing**. New York: Harper.